

ПРОЄКТ

**ЛУБЕНСЬКА МІСЬКА РАДА
ЛУБЕНСЬКОГО РАЙОНУ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

РІШЕННЯ

23 червня 2021 року № ____

**Про затвердження Положення
про місцеву автоматизовану
систему централізованого
оповіщення**

З метою реалізації державної політики, спрямованої на створення умов для забезпечення безпеки населення і територій, підвищення рівня їх захисту від впливу шкідливих природних, техногенних та екологічних факторів за рахунок підвищення ефективності функціонування системи оповіщення та інформування, забезпечення надійного функціонування місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення, відповідно до статей 19, 30, 53 Кодексу цивільного захисту України, Постанови Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 року № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту», пункту 5 Плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку та технічної модернізації системи централізованого оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11 липня 2018 року № 488-р, керуючись ст. 36 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»,

**виконавчий комітет Лубенської міської ради
вирішив:**

1. Провести реконструкцію (модернізацію, будівництво), удосконалення місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення.
2. Затвердити Положення про місцеву автоматизовану систему централізованого оповіщення (додається).
3. Керівникам підприємств, установ та організацій різних форм власності забезпечити функціонування відповідних складових місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення відповідно до затвердженого Положення.

4. Фінансовому управлінню виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області (начальник Романенко Т.О.) під час уточнення місцевого бюджету на 2021 рік та планування на наступні роки передбачити фінансування заходів з реконструкції (модернізації, будівництва), удосконалення місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення.

5. Рекомендувати керівникам підприємств, установ та організацій різних форм власності, закладів освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту населення:

5.1. розробити перспективні плани створення локальних і об'єктових систем оповіщення;

5.2. обладнати підвідомчі об'єкти технічними пристроями і засобами оповіщення (електричними сиренами, сигнально-гучномовними системами, ФМ-приймачами, інформаційними табло тощо).

6. Рішення виконавчого комітету Лубенської міської ради від 19 грудня 2018 року № 312 «Про проведення реконструкції, удосконалення та розвиток системи централізованого оповіщення цивільного захисту м. Лубни» та від 28 серпня 2019 року № 218 «Про затвердження Положення про місцеву автоматизовану систему централізованого оповіщення» визнати такими, що втратили чинність.

7. Контроль за виконанням цього рішення покласти на першого заступника Лубенського міського голови Соболев О.А.

Лубенський міський голова

Олександр ГРИЦАЄНКО

Додаток
до рішення виконавчого комітету
Лубенської міської ради Лубенського
району Полтавської області
_____ № _____

ПОЛОЖЕННЯ **про місцеву автоматизовану систему** **централізованого оповіщення**

I. Загальна частина

1. Положення про місцеву автоматизовану систему централізованого оповіщення (далі – Положення) визначає порядок організації оповіщення виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області, підприємств, установ, організацій, органів управління і сил цивільного захисту та населення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, їх подальшого інформування з метою вжиття заходів безпеки на території Лубенської територіальної громади у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків.

2. Дія цього Положення поширюється на органи місцевого самоврядування, Комунальну установу-редакцію міськрайонного радіомовлення «Радіо-Лубни», підприємства, установи, організації, що залучаються до оповіщення, розташовані на території Лубенської територіальної громади.

II. Організація місцевої автоматизованої системи **централізованого оповіщення**

1. До складу місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення (далі – МАСЦО) „Сигнал-М” входить апаратура і технічні засоби оповіщення цивільного захисту, які використовують мережі радіомовлення і телебачення, інші канали та засоби звукового та візуального супроводження, мережі зв'язку, які входять до телекомунікаційної мережі загального користування (далі – ТМЗК) та національної телекомунікаційної мережі (далі – НТМ), мережі мобільного зв'язку, комп'ютерні мережі та мережа Інтернет.

2. МАСЦО „Сигнал-М” забезпечує оповіщення та подальше інформування:

- керівного складу цивільного захисту Лубенської територіальної громади, чергових служб і сил цивільного захисту;
- членів місцевої комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій;
- членів комісії з питань евакуації Лубенської територіальної громади;
- керівників місцевих спеціалізованих служб цивільного захисту та їх чергових служб (диспетчерів);

- чергових Лубенського районного відділу поліції Головного управління Національної поліції в Полтавській області до організації цілодобового чергування у виконавчому комітеті Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області;

- населення в зоні загрози виникнення або виникнення надзвичайної ситуації (небезпечної події).

3. МАСЦО „Сигнал-М” взаємодіє із територіальною автоматизованою системою централізованого оповіщення „Сигнал-ВО” (далі – ТАСЦО „Сигнал-ВО”), від якої отримує відповідні сигнали оповіщення.

МАСЦО „Сигнал-М” здійснює оповіщення території Лубенської територіальної громади та взаємодіє з МАСЦО „Сигнал-М” територіальних громад, локальними, об'єктовими та спеціальною системами оповіщення.

Локальні та об'єктові системи оповіщення інтегруються до МАСЦО „Сигнал-М”.

4. МАСЦО „Сигнал-М” включає об'єкти цивільного захисту та телекомунікацій, апаратуру і обладнання, увімкнення та запуск яких автоматизовано можуть здійснювати відповідальні чергові господарського відділу виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області.

5. До складу МАСЦО „Сигнал-М” входить:

- апаратура оповіщення середньої ланки, яка приймає сигнали, повідомлення та інформацію цивільного захисту від оперативного чергового Департаменту з питань оборонної роботи, цивільного захисту та взаємодії з правоохоронними органами облдержадміністрації (апаратура оповіщення верхньої ланки), автоматично передає їх до нижньої ланки системи оповіщення та здійснює запуск кінцевого обладнання та засобів оповіщення;

- апаратура оповіщення нижньої ланки, яка приймає сигнали, повідомлення та інформацію цивільного захисту в Лубенському районному відділі поліції Головного управління Національної поліції в Полтавській області з наступним їх доведенням керівному складу виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області.

Примітка: Після здійснення реконструкції (будівництва) або технічної модернізації систем оповіщення різних рівнів відповідно до Плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку та технічної модернізації системи централізованого оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11 липня 2018 року № 488-р, МАСЦО „Сигнал-М” складатиметься із сучасної апаратури, яка взаємодіятиме з МАСЦО „Сигнал-М” територіальних громад, локальними, об'єктовими та спеціальною системами оповіщення території Лубенської територіальної громади.

III. Порядок оповіщення у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайної ситуації

1. Рішення про оповіщення у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайної ситуації на місцевому рівні приймає Лубенський міський голова

або, у разі його відсутності, один із заступників, на якого покладено обов'язки Лубенського міського голови.

2. Оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій на місцевому рівні здійснюється відповідальними черговими господарського відділу виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області.

3. Підставами для прийняття рішення щодо проведення оповіщення є:

- відповідне рішення керівника територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Полтавської області (у разі виникнення надзвичайної ситуації за межами Лубенської територіальної громади, якщо його територія потрапляє до прогнозованої зони ураження);

- створення на території Лубенської територіальної громади обстановки, яка може призвести або призвела до виникнення надзвичайної ситуації та створює загрозу для населення і території громади, що вимагає негайного проведення заходів щодо їхнього захисту;

- пропозиція керівника об'єкту підвищеної небезпеки (потенційно небезпечного або іншого об'єкту), на території якого виникла надзвичайна або аварійна ситуація, яка може негативно вплинути на роботу інших суб'єктів господарювання та порушити нормальну життєдіяльність населення на прилеглий території.

4. Після прийняття Лубенським міським головою або особою, яка виконує його обов'язки, рішення щодо проведення оповіщення населення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайної ситуації готуються пропозиції Лубенському міському голові щодо змісту повідомлення і способів його доведення до населення. Повідомлення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій повинні містити інформацію про характер та місце загрози виникнення або виникнення надзвичайної ситуації, можливу зону надзвичайної ситуації, заходи безпеки.

5. Підготовка відповідальних чергових господарського відділу виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області на місцевому рівні організовується виконавчим комітетом Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області.

6. Порядок дій відповідальних чергових господарського відділу виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області щодо здійснення оповіщення на території Лубенської територіальної громади визначається інструкцією, яка затверджується Лубенським міським головою.

7. Порядок взаємодії відповідальних чергових господарського відділу виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області, Комунальної установи-редакції міськрайонного радіомовлення «Радіо-Лубни», підприємств, установ, організацій, що залучаються до оповіщення, а також чергових Лубенського районного відділу поліції Головного управління Національної поліції в Полтавській області під час передачі сигналів оповіщення та інформації цивільного захисту визначається спільними інструкціями.

IV. Порядок застосування МАСЦО „Сигнал-М”

1. Доведення сигналів та повідомлень цивільного захисту, оповіщення та інформування населення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайної ситуацій на території Лубенської територіальної громади здійснюється за схемою оповіщення, яка розробляється структурними підрозділами виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області.

2. Доведення мовних сигналів оповіщення, повідомлень та інформації з питань цивільного захисту до керівників та чергових служб комунальних підприємств, інших оперативно-чергових та диспетчерських служб здійснюється за допомогою апаратури оповіщення, що працює в мовному режимі.

Оповіщення здійснюється із застосуванням гучномовного режиму роботи відповідної апаратури, в тому числі обладнання автоматизованих робочих місць, ТМЗК (НТМ), мереж мобільного зв'язку, комп'ютерних мереж з обов'язковим підтвердженням отримання сигналів та інформації з питань цивільного захисту від відповідальних чергових господарського відділу виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області, інших оперативно-чергових та диспетчерських служб.

Мовні сигнали оповіщення, повідомлення та інформація з питань цивільного захисту приймаються і обліковуються черговими службами (відповідальними черговими господарського відділу виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області), які призначені для їх отримання, з наступним їх доведенням до керівного складу виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області, підприємств, установ та організацій.

У разі відсутності цілодобового чергування у виконавчому комітеті Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області сигнали та інформація з питань цивільного захисту приймаються черговими Лубенського районного відділу поліції Головного управління Національної поліції в Полтавській області.

3. Оповіщення керівників та чергових служб комунальних підприємств, сил цивільного захисту, членів місцевої комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій, членів комісії з питань евакуації Лубенської територіальної громади, керівників місцевих спеціалізованих служб цивільного захисту та їх чергових служб здійснюється системами централізованого (автоматизованого) виклику (далі – СЦВ).

СЦВ забезпечують доведення мовних та/або текстових повідомлень до визначених абонентів на стаціонарні телефони, мобільні термінали, комп'ютери тощо з використанням відповідної апаратури, обладнання автоматизованих робочих місць, ТМЗК (НТМ), мереж та сервісів мобільного зв'язку, мережі Інтернет.

За підтвердження отримання сигналу відповідає абонент.

Апаратура СЦВ повинна передбачати документальне підтвердження здійснення оповіщення та забезпечення підтвердження отримання (доставки)

абоненту сигналів оповіщення, якщо це передбачено технічними умовами на апаратуру.

Списки абонентів, що підлягають оповіщенню через СЦВ, готуються завчасно.

4. Для привернення уваги перед доведенням інформації до населення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайної ситуації передається попереджувальний сигнал „Увага всім”, а саме: уривчасте звучання електросирен, часті гудки транспорту, зокрема у запису мережами радіомовлення та через вуличні гучномовні пристрої.

Тривалість звучання попереджувального сигналу становить три – п’ять хвилин (в залежності від технічних характеристик апаратури оповіщення).

Системи оповіщення передають сигнал „Увага всім” з використанням відповідної апаратури, обладнання автоматизованих робочих місць, ТМЗК, мереж мобільного зв’язку, частотного ресурсу передавальних станцій, комп’ютерних мереж.

Сигнал „Увага всім” під час оповіщення апаратурою систем оповіщення відтворюється кінцевими пристроями та засобами оповіщення, а саме: електричними сиренами та/або електронними сиренами, вуличними гучномовцями, телевізійними та FM радіоприймачами.

5. Сигнали оповіщення, повідомлення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, інформація цивільного захисту доводяться до населення Лубенської територіальної громади телемережами та мережами ефірного радіомовлення Комунальної установи редакції міськрайонного радіомовлення «Радіо-Лубни».

Системи оповіщення здійснюють оповіщення населення з використанням відповідної апаратури, обладнання автоматизованих робочих місць, ТМЗК, мереж мобільного зв’язку, частотного ресурсу передавальних станцій, комп’ютерних мереж, Інтернет-ресурсів.

Сигнали оповіщення, повідомлення та інформація з питань цивільного захисту відтворюються кінцевими пристроями та засобами оповіщення, а саме: електричними та електронними сиренами, вуличними гучномовцями, телевізійними та радіоприймачами, персональними комп’ютерами, терміналами мобільного зв’язку, електронними інформаційними табло, світлозвуковими сповіщувачами та іншими технічними засобами.

Кінцеві засоби оповіщення можуть встановлюватись на відкритих територіях, в місцях масового скупчення людей, на підприємствах, в установах, організаціях, на транспортних засобах тощо.

Тривалість трансляції повідомлень, що передаються технічними засобами теле- радіомовлення, повинна становити не менше п’яти хвилин (у разі потреби вони можуть повторюватись через кожні 10-15 хвилин).

6. Оповіщення населення з фізичними, психічними, інтелектуальними та сенсорними порушеннями супроводжується аудіо коментуванням, субтитруванням та/або жестовою мовою.

7. Повідомлення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій на місцевому рівні готуються структурними підрозділами виконавчого

комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області. Повідомлення готуються державною мовою із зазначенням інформації про характер та місце загрози виникнення або виникнення надзвичайної ситуації, можливу зону надзвичайної ситуації, заходи безпеки.

Мовні повідомлення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій можуть бути оперативними або завчасно підготовленими.

Оперативні мовні повідомлення передаються черговою службою (відповідальними черговими господарського відділу виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області) в режимі реального часу з використанням мікрофону або інформації, щойно записаній на звуковідтворюючу апаратуру.

Завчасно підготовлені мовні повідомлення записуються на окремих електронних або оптичних носіях інформації та дублюються в паперовому вигляді.

Оперативні та завчасно підготовлені мовні повідомлення передаються від чергової служби виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області з використанням апаратури автоматизованих робочих місць (пультів управління) через технічні засоби, встановлені в апаратних телевізійних та радіотрансляційних мереж. При цьому відбір каналів програм мовлення (переривання трансляції) здійснюється в автоматичному режимі.

Завчасно підготовлені мовні повідомлення, записані в енергонезалежну пам'ять електронних сирен, активуються з автоматизованих робочих місць оперативно-чергових (чергових) служб.

У разі неможливості відбору каналів програм мовлення оповіщення населення здійснюється безпосередньо з апаратних телевізійних та радіотрансляційних мереж.

Електронні або оптичні носії інформації та друковані тексти повідомлень про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій зберігаються в запечатаних пронумерованих пакетах, контейнерах, тубусах разом з паролями та відгуками.

Перший комплект носіїв інформації та друкованих текстів повідомлень, що передаються автоматизованими системами централізованого оповіщення через технічні засоби, які встановлені в апаратних телевізійних та радіотрансляційних мереж, зберігається в черговій службі (відповідальних чергових господарського відділу виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області).

Другий комплект пакету носіїв інформації та друкованих текстів повідомлень зберігається в апаратних телерадіомереж.

Повідомлення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, а також інша інформація з питань цивільного захисту оприлюднюються телевізійними та радіотрансляційними мережами на безоплатній основі.

Пакети з пароллями і відгуками для запуску місцевих систем оповіщення, а також обладнання та електричних сирен, які не підключені до систем оповіщення в централізованому режимі і можуть запускатися автономно, зберігаються:

Перший комплект – в відповідального чергового господарського відділу виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області.

Другий комплект – в Комунальній установі-редакції міськрайонного радіомовлення «Радіо-Лубни».

V. Утримання, експлуатаційно-технічне обслуговування систем оповіщення

1. Утримання, забезпечення постійної готовності до дій за призначенням, організація експлуатаційно-технічного обслуговування (далі – ЕТО) МАСЦО „Сигнал-М” здійснюється її власником (балансоутримувачем апаратури системи оповіщення) – облдержадміністрацією або виконавчим комітетом Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області.

2. Науково-виробничі підприємства, з якими укладений договір на ЕТО апаратури оповіщення, здійснюють контроль за роботою апаратури і технічних засобів оповіщення. Про виявлені несправності ними інформуються відповідальні посадові особи виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області та здійснюються заходи щодо усунення несправностей.

3. ЕТО систем оповіщення та відповідних контрольних централізованих перевірок систем оповіщення проводиться згідно з графіками проведення регламентних робіт з обслуговування апаратури оповіщення. Графіки складаються та затверджуються керівником підприємства, з яким укладений договір на ЕТО апаратури оповіщення, погоджується власником апаратури системи оповіщення, що залучаються до проведення контрольної централізованої перевірки.

4. Для запобігання доступу до апаратури систем оповіщення з метою несанкціонованого запуску або відключення систем оповіщення опечатуються блоки, лічильники, панелі та органи управління апаратурою.

5. Контроль за станом готовності МАСЦО „Сигнал-М” здійснюється оперативним черговим департаменту з питань оборонної роботи, цивільного захисту та взаємодії з правоохоронними органами облдержадміністрації та/або черговою службою виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області шляхом передачі контрольних сигналів управління та отримання підтвердження їх виконання.

6. Технічні перевірки МАСЦО „Сигнал-М” проводяться не рідше одного разу на квартал. Комплексна річна технічна перевірка МАСЦО „Сигнал-М” проводиться щорічно.

7. Технічні перевірки проводяться з вмиканням електричних та електронних сирен. Під час перевірок проходження сигналів після проведення

ЕТО апаратури (при проведенні ЕТО) дозволяється перевірка працездатності електросирен їх короткочасним запуском.

8. Перед проведенням технічної перевірки МАСЦО „Сигнал-М” населення протягом трьох-п'яти днів попереджається про це через засоби масової інформації, в тому числі технічні.

Під час проведення перевірок МАСЦО „Сигнал-М” можуть проводитись тренування з передачею навчальних сигналів та інформації з питань цивільного захисту (у т.ч. для населення).

9. Керівники підприємств, установ і організацій, де встановлено апаратуру і технічні засоби оповіщення, забезпечують їх збереження, а також правила її експлуатації.

VI. Реконструкція МАСЦО „Сигнал-М”

1. Реконструкція (будівництво нової, технічне переоснащення) та технічна модернізація систем оповіщення всіх рівнів здійснюється з урахуванням змін у структурі державного управління та розвитку інформаційних та телекомунікаційних технологій.

2. Проєктування та реконструкція МАСЦО „Сигнал-М” здійснюються згідно із законодавством на підставі рішень виконавчого комітету Лубенської міської ради Лубенського району Полтавської області за погодженням з територіальним органом Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

3. Фінансування проєктування та реконструкції (будівництва) МАСЦО „Сигнал-М” здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету та інших джерел не заборонених законодавством.

4. Проєктами реконструкції МАСЦО „Сигнал-М” повинні передбачатися заходи:

- технічної сумісності апаратури систем оповіщення всіх рівнів;
- резервування каналів та ліній зв'язку (у тому числі безпроводового) для здійснення управління технічними засобами оповіщення;
- забезпечення резервного електроживлення апаратури і технічних засобів оповіщення, а також технічних засобів телекомунікацій;
- забезпечення дистанційного діагностування стану апаратури систем оповіщення та їх електронних кінцевих засобів оповіщення;
- створення необхідного резерву апаратури і технічних засобів оповіщення.

5. Апаратура нових систем оповіщення вводиться в дію за результатами проходження нею дослідного режиму експлуатації.

Під час дослідного режиму експлуатації передбачається одночасна робота діючого комплексу апаратури систем оповіщення та апаратури систем оповіщення дослідного зразку.

Після закінчення реконструкції відповідних систем оповіщення та заміни апаратури і технічних засобів оповіщення на сучасне обладнання, комплекси оповіщення, що відпрацювали визначений ресурс часу, виводяться з експлуатації.

6. Зміни в схему оповіщення МАСЦО „Сигнал-М” вносяться за результатами здійснення її реконструкції або технічної модернізації.

Керуючий справами виконавчого
комітету Лубенської міської ради

Юлія БІЛОКІНЬ